

Spoštovani,

Spodaj podpisani pošiljamo v vednost pripombe oz. svoja stališča na izdano NIJZ monografijo Uporaba prepovedanih drog, konoplje v zdravstvene namene in zloraba zdravil na recept med prebivalci Slovenije, ki smo jih poslali tudi na NIJZ. V tej publikaciji je namreč uporaba konoplje za zdravljenje pomešana z rekreativno uporabo in trdimi drogami.

Cenimo vašo skrb, da so na voljo tista zdravila, ki so varna za bolnike, vendar vaših avtoritativnih trditev glede zakonodaje in indikacij, predvsem pa, posplošenega navajanja neželenih učinkov, ne moremo sprejeti. Evropska zakonodaja dopušča in spoštuje zakonodajo posameznih držav članic (seveda je ta vedno v skladu z dokazano kakovostjo, varnostjo in učinkovitostjo zdravila). Na primer, v lekarnah naše sosede Hrvaške je na voljo zdravilo Tilray (kapsule in solucija), z vsebnostjo fitokanabinoidov, proizvedeno v Kanadi (firma dobaviteljica ima potrjeno licenco in dovoljenje kanadskega ministrstva za zdravje). *»Preporuke za upotrebu i doziranje kanabinoida skladno smernicama ministarstva zdravlja Republike Hrvatske«*

Nadalje navajamo primer države Nizozemske, kjer je na voljo medicinska konoplja z različno vsebnostjo THC in CBD in različnim njunim razmerjem za različne indikacije. Standardizirane pripravke, na podlagi pogodbe z nizozemsko vlado izdeluje podjetje Bedrocan in se izdaja v lekarnah, na podlagi zdravniškega recepta. Navedena dostopnost in razpoložljivost, na Nizozemskem, je opisana v prispevku gospe dr. Andreje Čufar mag. farm. spec., v Farmaceutskem vestniku, maja 2016.

V onkologiji imamo priporočila in klinično pot za uporabo kanabinoidov v onkologiji (indikacije), kjer je jasno definiran individualen terapevtski odmerek, ko so neželeni učinki še sprejemljivi in ne motijo dnevnih aktivnosti, pokazatelji učinkovitosti, objektivni in subjektivni pa so pozitivni. Določimo jo s počasno in skrbno individualno titracijo pri vsakem bolniku.

Kanabinoide uporabljamo kot dopolnilne učinkovine k klasičnim zdravilom za blaženje neželenih simptomov rakave bolezni in s tem izkoriščamo dokazano sinergistično delovanje kanabinoidov z nekaterimi klasičnimi zdravili. Kanabinoidi predstavljajo novo tarčo za povečanje zdravilne učinkovitosti in zmanjšanje neželenih učinkov klasičnih zdravil. Učinke kanabinoidov tudi izkoriščamo zaradi njihovega zaviralnega učinka na sistemsko rakavo vnetje, ki je eden od glavnih povzročiteljev nastanka številnih simptomov napredovale rakave bolezni.

Glede zasvojenosti pa naslednje: Trenutno v onkologiji uporabljamo kanabinoide skoraj izključno pri bolnikih z razširjeno (metastatsko), neozdravljivo boleznijo, pri katerih so dolgoročni neželeni učinki in nevarnost nastanka odvisnosti manj pomembni. Dosledno pa upoštevamo absolutne kontraindikacije (osebe pod 20 let, srčni bolniki, bolniki s sindromi odvisnosti in s psihozami).

Monografijo smo razumeli tudi kot ne sprejemanje oziroma, nepoznavanje strokovnih priporočil zdravniške stroke in spremenjene zakonodaje, za uporabo zdravil s vsebnostjo kanabinoidov. V vsebini monografije pogrešamo poznavanje strokovnih priporočil za uporabo kanabinoidnih zdravil v zdravstvu (indikacije) in priporočil delovne skupine zdravnikov, na Zdravniški zbornici, sprejetih na Skupščini zdravniške zbornice (22/8-2019) in predlog za spremembo zakonodaje, sprejet v Državnem zboru, Odboru za zdravstvo v zdravstvu. Obrazložitev navedenega je v priloženi dopisi.

Izdano monografijo Uporaba prepovedanih drog, konoplje v zdravstvene namene in zloraba zdravil na recept med prebivalci Slovenije smo sprejeli in razumeli kot poudarek na administrativnih prepovedih (neusklajenih), brez empatije do uporabnikov kanabinoidnih zdravil. Opazno je pomanjkanje zavedanja in ločevanja o značilnostih posameznih kroničnih in neozdravljivih bolezni, posebno pa nepoznavanje poteka maligne bolezni.

Kot zagovorniki bolnikov, pa se dobro zavedamo, kako pomembno je čim hitreje, pa vendarle, po strogo strokovnih kriterijih, urediti dostopnost do uporabe preparatov medicinske konoplje ali fito- kanabinoidov vsem, ki so do tega, zaradi napredovale bolezni upravičeni.

Pravica bolnikov ni samo pravica živeti, ampak živeti čim bolj kakovostno do konca življenja.

S to mislijo vas pozdravljamo,

Prim. Josipina Ana Červek, dr. med., konzultant za internistično onkologijo in paliativno medicino.

Prof. dr. David Neubauer, dr. med., svetnik, otroška nevrologija, pediatrija

Željko Perdija, dr. med., pulmologija in gastroenterologija

Prof. dr. Tamara Lah, znanstvena svetnica

mag. Dušan Nolimal, dr. med. specialist socialne medicine

Doc. dr. Tanja Bagar, mikrobiologinja, direktorica inštituta Icanna